

MINISTERUL MEDIULUI,
APELOR ȘI PĂDURILOR

UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Iceland
Liechtenstein
Norway grants grants

RAPORT

Valorificare turistică sustenabilă a zonelor umede și a turbăriilor din Regiunea de Nord-Vest

Rezumat executiv

Proiect: Restaurarea zonelor umede și turbăriilor din Regiunea de Nord-Vest (NWPEAT)

Nr. contract: DAFE/125170/16.12.2021

Beneficiar: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Versiunea: 2 din 19.09.2022

Având în vedere obiectivul general al proiectului NWPEAT, restaurarea celor 10 zone umede și turbării din Regiunea de Nord-Vest, dar și obiectivelor specifice ale acestuia (creșterea gradului de conștientizare a publicului țintă asupra conservării ecosistemelor de turbării din Regiunea de Nord-Vest), valorificarea pe termen lung a ecosistemelor de turbărie devine o necesitate. Ținând cont de suprapunerea acestora cu diferite categorii de arii protejate, mai mult sau mai puțin restrictive, capitalizarea zonelor umede va fi una turistică și sustenabilă, în conformitate cu activitățile permise în planurile de management ale acestor areale.

Prima componentă ce definește orice teritoriu din punct de vedere turistic este **atractivitatea turistică** existentă, cu accent pe potențialul turistic natural. Potențialul turistic natural este în directă asocieră cu suprapunerea arealului sau proximitatea cu o serie de arii naturale protejate, în cadrul cărora se individualizează obiective naturale distincte, alături de habitatele și speciile ce conferă acestora statut de protecție. Semnalăm suplimentar relativa izolare a majorității tinoavelor, complexitatea și varietatea peisagistică a ariilor protejate incluse în bufferul de 25 km (rezervații speologice, geologice, botanice, mixte, parcuri), ce au condiționat și individualizarea altor atracții turistice (forme de relief, cascade, defilee, chei, păduri etc.), pretarea în aceste areale a unor activități turistice de tipul drumețiilor, cicloturismului, turismului ecvestru, escaladă, schi, speoturism, rafting/canyoning, fotografiere etc. și suprapunerea unora dintre acestea cu destinații ecoturistice.

Niciuna din cele 10 zone umede nu beneficiază de existența unui produs turistic distinct (tur virtual, story map, broșură turistică etc.), proiectul NWPEAT vizând, în următoarele etape, și crearea unor materiale turistice. În acest sens, imaginile aeriene sau panoramice (sferice, 360°) realizate vor constitui suportul pentru elaborarea acestora.

Infrastructura de cazare, asemenea circulației turistice, a fost analizată, ca reprezentativitate, pentru arealele de conștientizare ale turbăriilor propuse prin proiectul NWPEAT, în limita unui buffer de 25 km. Cu reticența dată de datele statistice existente, care reflectă situația oficială, analiza unităților de cazare reflectă câteva ipostaze: suprapunerea unor clustere de structuri de cazare cu arealele de conștientizare ce au centre urbane importante (Sighetu Marmăției) sau stațiuni turistice (Boghiș, Ocna Șugatag, Băișoara); un interes mai crescut, în ultimii ani, pentru practicarea turismului în zona Dornelor, Maramureș, Șimleu Silvaniei și Buzău; o orientare spre investiții în turism, cu toate efectele pandemiei asupra domeniului HORECA, exemplificând prin locații precum Șimleu Silvaniei, Boghiș, Sîriu, Șanț, Ocna Șugatag, Desești, Sighetu Marmăției, Mărgău, cu precădere în pensiuni agroturistice și turistice.

Circulația turistică, cu limitările aferente (inexistența unei defalcări a numărului de turiști în funcție de proveniența lor, date declarate limitate, contorizarea datelor doar pentru UAT-urile din arealele de conștientizare, imposibilitatea asocierii directe a numărului de vizitatori cu zonele umede propriu-zise) a fost redată prin sosiri, înnoptări și durata medie a sejurului în structuri de primire cu funcțiuni de cazare. Ca urmare a analizei celor 3 indicatori, se remarcă valori mai ridicate înregistrate în stațiuni turistice, centre urbane sau locații cu valoare peisagistică mai ridicată (Beliș, Ocna Șugatag, Dorna Cândrenilor, Băișoara, Sighetu Marmăției, Siriu, Boghiș, Șimleu Silvaniei); o articulare slabă a fluxului de turiști în locațiile din imediata proximitate a zonelor umede analizate (Plopiș, Chiojdu, Pietroasa, Poiana Stampei, Desești); o posibilă reorientare a turiștilor interni spre locații din țară, ceea ce ar explica valorile încă ascendente ale turiștilor din 2021; trecerea de la turismul de week-end la o tranzitare a zonei.

În funcție de zonarea internă a categoriilor de arie protejată, naționale, internaționale, comunitare sau de interes județean există o anumită permisivitate sau restrictivitate privind desfășurarea unei activități, aspecte reglementate prin Planurile de management ale acestora.

Semnalizarea turistică, mai ales în contextul relativei izolări a majorității mlaștinilor și turbăriilor din proiectul NWPEAT și a accesului dificil la acestea, în unele cazuri, devine o componentă importantă a informării turiștilor, cu atât mai mult cu cât puține dintre acestea au acoperire cu semnal GSM. La ora actuală, doar spre Mlaștina de la Iaz există indicatoare de informare turistică.

Fie că au fost dezvoltate de autoritățile locale, prin diferite proiecte, sau de administrația unor arii protejate de importanță națională (Administrația PN Apuseni) sau comunitară, sau au fost chiar inițiativele unor persoane fizice, doar câteva din zonele umede din Regiunea de Nord-Vest sunt semnalizate prin **panouri de informare**, respectiv Mlaștina de la Iaz, Tinovul Bălileasa, Tinovul Grădinița sau Tinovul La Poduri.

Analiza ofertei turistice digitale a celor 31 centre de informare turistică ce deservește arealele de conștientizare ale zonelor umede din proiectul NWPEAT evidențiază impactul local și lapidar al acestora, fără informații turistice relevante, interactive sau multilingvistice. De asemenea, valorificarea turistică a arealelor de conștientizare a zonelor umede investigate, implicit a turbăriilor, este vizibilă și prin existența unor **trasee montane omologate**, cele care de fapt sunt pretabile unor drumeții, hiking etc.